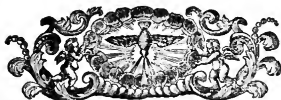
HOMILIA
SANCTISS. DOMINI NOSTRI
CLEMENTIS XI.
PONT. MAX.
HABITA
IN DIE NATALI CHRISTI DOMINI
Inter Missarum Solemnia
IN BASILICA PRINCIPIS APOSTOLORUM
ANNO MDCCVI.



FLORENTIÆ, MDCCVII.
Typis Regiæ Celsitudinis
Apud Antonium Mariam Albizzini.

Superiorum Permissu.





Digitized by Google



Ux in tenebris lucet, [a] & tenebræ eam non comprehenderunt. Lux [b] venit in Mundũ, & dilexerũt homines magis tenebras, quàm lucem. Falsò ergò queritur humanum genus, dum suis prætendere satagens excusationes erroribus, improborum hominum verbis illis dolet: Sol intelligentiæ [c] non est ortus nobis: justitiæ lumen non luxit nobis. Verè siquidem lux in tenebris lucet, & tenebræ eam non comprehenderunt: verè lux venit in mundum, & dilexerunt homines magis tenebras, quàm lucem. Illuminavit Dominus, Venerabiles Fratres, Dilecti filii, illuminavit Dominus [d] abscondita tenebrarum illustratione [e] adventus sui. Habitantibus [f] in regione umbræ mortis lux orta est eis. Ortus est Sol justitiæ: orta

a *Joann. c.1.v.5.*
b *Joann. c.3.v.19.*
c *Sapien. c.5.v.6.*
d *1.Corin. c.4.v.5.*
e *2.Thessal. c.2. v.8.*
f *Isaias c.9.v.2.*

eſt Stella ex Jacob: ortus eſt inter homines Deus; ita ſane declinante ad nos Cęlo, ut non jam Solem è longinquo ſuſpiciamus cęcutientes, ſed propinquâ, ac penè nobis domeſticâ ejus luce colluſtremur. Tanti luminis coruſcante fulgore, qui adhuc non vident, ſuorum agnoſcant vitium oculorum, non lucem accuſent. Deus [g] lux eſt, & tenebræ in eo non ſunt ullæ. Tanto rebelles [h] lumini, qui errores ſuos veritati præferentes, in iis potiùs verſari malunt, quàm lucem illos redarguentem recipere, culpare nequeunt lumen, quod refugiunt; tenebras quippe magis diligentes, quàm lucem, recta quidem [i] cognoſcunt, quæ ſequi debeant, ſequi tamen deſpiciunt, quæ cognoſcunt. Indè verò ſequitur, ut qui prius videre deſpexerunt, obſcurentur [k] ſubindè oculi eorum, ne videant, & dorſum eorum ad ferenda peccatorum onera ſemper incurvetur; qui enim prius fuerunt rebelles lumini, quod noverunt, poſtmodum

g 1. Joan. c. 1. v. 5.

h Iob. c. 24. v. 13.

i Ex S. Gregor. moral. l. 16. inc. 24. Iob. cap. 24. in princ.

k Pſalm. 68. v. 24.

ex-

[l] excęcantur, ut nesciant: & quia bonum noluerunt facere, quod sciebant, jam non cognoscant bonum, quod faciant; Carnalium scilicet desideriorum supercecidit [m] ignis, & non viderunt solem; undè cum Regio Prophetâ exclamare compelluntur; comprehenderunt [n] me iniquitates meæ, & non potui ut viderem; Dereliquit [o] me virtus mea, & lumen oculorum meorum, & ipsum non est mecum. Quid porrò luce pulchrius, quid innocentius? Quid contrà tenebris fędius, quid criminosius? Et tamen sic [p] in tenebris, quasi in luce ambulant: ità [q] gaudentes in nocte peccati, ac si eos lux justitiæ circumfunderet; dicentes [r] enim se esse sapientes, stulti facti sunt: & obscuratum est insipiens cor eorum. Cęci sunt, & putant se videre: servi [s] sunt, & servitutem amant: vincti sunt, & vincula non horrent: miseri sunt, nec agnoscunt se esse miseros. Quid jam [t] miserius miseris non miserantibus seipsos? Tanti est lucem, quæ in tenebris lucet, non recipere. Tanti est tenebras magis di-

l Ex S. Gregor. ibid.
m Psalm. 57. v. 9.
n Psalm. 39. v. 13.
o Psalm. 37. v. 11.
p Iob c. 24. v. 17.
q S. Gregor. ubi sup. c. 25.
r Roman. cap. 1. v. 21. & 22.
s Ex S. August. soliloq. cap. 6.
t S. August. Confession. l. 1. c. 13.

diligere, quàm lucem. Tanti eſt bonum noſſe, & à malo non declinare. Tanti denique eſt orientem æternæ lucis ſplendorem in Chriſti nativitate recolere, & adhuc
u Roman. cap. 13. v. 12. opera [u] tenebrarum non abiicere. Verùm, ne, quam aliis facimus, recidat in nos exprobratio, perpendamus ſedulò quantâ
x Pſalm. 147. v. 20. nos Dominus, qui certè non [x] fecit taliter omni nationi, dignatus fuerit luce perfundere; perpendamus itidem, an eo, quo debemus, ſolicito ſtudio rectas illas, quas ſplendidior ea lux nobis oſtendit, ſemitas jugiter inire ſatagamus. Quantâ, ut benè noſtis, illuxit nobis, & adhuc illucet, Dominus luce gratiarum! Quantis
y Habac. c. 3. v. 11. ipſam etiam ſagittarum [y] lucem qua nobis aliquandò, ut nos emendaret, illuxit, miſericordiarum radiis temperavit! Caveamus, Dilectiſſimi, ne tot inter lu-
z Epheſ. c. 5. v. 8. mina ſimus [z] adhuc tenebræ, non autem lux in Domino, & filii lucis. Surgent
aa Matth. c. 12. v. 41. profectò in judicio cum nobis Viri [aa] Ninivitæ, & condemnabunt nos: quia pœnitentiam egerunt in prædicatione Jonę.

Et

Et ecce plusquam Jonas hic; qui toties de Sion [bb] rugiens, dedit de Jerusalem vocem suam, ut nos ad pœnitentiam vocaret. Regina [cc] Austri surget in judicio cum nobis, & condemnabit nos: quia venit à finibus terræ audire sapientiam Salomonis. Et Ecce plusquam Salomon hic; qui venit ad nos Rex pacificus, ad docendum nos viam prudentiæ. Surgent in judicio cum nobis remotissimæ Sinarum gentes, longo terrarum, mariumque intervallo à nobis dissitæ, quæ missos ab hac Petri Sede divini Verbi Præcones insuetis honorum significationibus exceperunt, & novos licet, ac extremos Evangelicæ lucis radios non despexerunt. Surgent gentes istæ in judicio cum nobis, & condemnabunt nos, quippequi in splendoribus [dd] Sanctorum, adeòque inter ipsos meridianæ lucis fulgores, caligantibus penè oculis, opera tenebrarum abiicere adhuc nescimus. Surge ergò, [ee] illuminare Jerusalem, quia venit lumen tuum, & gloria Domini super te orta est: super te orta est. Super te Jerusalem or-

[bb] *Joel. c. 3. v. 16. & Amos c. 1. v. 2.*

[cc] *Matt. cap. 12. v. 42.*

[dd] *Psalm. 109. v. 3.*

[ee] *Isai. c. 60. v. 1.*

Digitized by Google

ff Isaias ibid v. 2. ortus[ff] est Dominus, & gloria ejus in te
gg Isai c. 58 v. 10. visa est. Orta est [gg] in tenebris lux tua, &
tenebræ tuæ factæ sunt sicut meridies.
Super nos, Dilectissimi, orta est magna
hh Isai c 9. v. 2. illa lux, quam [hh] populus vidit, qui ambulabat in tenebris. Super nos orta est
gloria Domini, qui tot, tantisque nos cumulans divinæ suæ clementiæ beneficiis,
fulgidiori illustravit nos lumine suæ clari-
ii 1. Joan. c. 2. v. 8. tatis. Transierunt [ii] tenebræ, & verum lumen jam lucet. Ne igitur simus rebelles
lumini, quo tam splendidè collucemus.
kk Ex Oration. 2. Missæ in Nativit. Domin Hoc [kk] in nostro resplendeat opere, quod
per fidem fulget in mente. Annuntie-
ll 1. Petri c. 2. v 9 mus [ll] virtutes ejus, qui de tenebris nos
vocavit in admirabile lumen suum. Am-
mm Joann. c. 12. v. 35. bulemus in luce, [mm] ne nos tenebræ comprehendant; fructus verò lucis [nn] sit in
nn Ephes. c 5. v. 9. omni bonitate, & justitiâ, & veritate.



33 953788